VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

LAUSUNTO

5.2.2019

Valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

E-mail sara.kuitunen@eduskunta.fi

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ OSAKESÄÄSTÖTILIN TULOVEROTUSTA JA ERÄIDEN VAKUUTUSTUOTTEIDEN TULOVEROTUKSEN UUDISTAMISTA KOSKEVAKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI (HE 275/2018 vp).

Esityksen mukaan verotusta muutettaisiin ottamalla lakiin säännökset uuden sijoitusmuodon, osakesäästötilin verotuksesta. Tuloverolakia esitetään lisäksi muutettavaksi säästöhenkivakuutuksen, vakuutetun ottamien vapaaehtoisten eläkevakuutusten sekä kapitalisaatiosopimuksen tuloverotuksen osalta.

Lait on tarkoitettu saatettavaksi voimaan 1.3.2019 ja niitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuoden 2020 verotuksessa.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää esityksiä kannatettavina.

Osakesäästötili

Osakesäästötili mahdollistaa pienimuotoiselle osakesäästäjälle mahdollisuuden muuttaa joustavasti sijoituskohteita ja kartuttaa sijoitustaan osingoilla ilman välitöntä veronmaksua. Osakesäästötilin tarjoaa sijoittajalle mahdollisuuden lykätä osakkeiden luovutusvoittojen ja osinkojen verotusta siihen hetkeen, jolloin sijoitusvarat nostetaan osakesäästötililtä. Lykkäysetu vastaa siten muiden välillisten sijoitusmuotojen, kuten sijoitusrahastojen, säästöhenkivakuutuksien ja kapitalisaatiosopimusten veroetuja. Verotuksen lykkääntyminen ei ole lopullinen vapautus veronmaksusta vaan vain siirtää verotuksen myöhemmäksi. Myös mahdollisen tappion vähennysoikeus lykkääntyy ja vieläpä ehdotuksen mukaisesti pidemmälle, kuin voiton verotus. Osakesäästötilin käyttö on rajattu säätämällä sijoitusten enimmäismääräksi 50 000 € ja rajaamalla saman henkilön tilien määrä yhteen.

Osakesäästötili on varovainen kannustin piensijoittajille sijoittaa varoja pörssinoteerattuihin osakkeisiin. Samalla se lisää eri sijoitustapojen verotuksellista yhdenvertaisuutta.

Säästöhenkivakuutukset ja kapitalisaatiosopimukset

Esityksen mukaan sijoitusinstrumentteina käytettävien vakuutusten tuotto-osuus säädetään verotettavaksi aina vakuutuksesta varoja nostettaessa ja sijoituksen tuottama tappio säädetään sopimuksen päättyessä vähennyskelpoiseksi. Muutos estää

menettelyn, jossa vakuutusmuotoisesta vakuutuksesta nostetaan sijoitettua pääomaa vastaa osuus ilman välitöntä veronmaksua, sijoituksen tuoton jäädessä sopimuksen piiriin.

Esityksen mukaan sijoitusvakuutusten tappio olisi verotuksessa vähennyskelpoinen meno. Tappion saisi kuitenkin vähentää vasta sopimuksen päättyessä. Tältä osin esitys ei ole symmetrinen, koska tuotto tulee verotetuksi myös osittaisen noston yhteydessä, mutta ei tappio.

Lähinnä ulkomaisia vakuutuksia koskien laissa täsmennetään sitä, millaisiin vakuutuksiin veroedut voivat kohdistua.

Eläkevakuutukset

Eläkevakuutusten jakoa verotuettuihin vakuutuksiin ja muihin eläkevakuutuksiin täsmennetään. Verotuetun eläkevakuutuksen vakuutusmaksut ovat laissa säädetyin edellytyksin vähennyskelpoisia ja vakuutussuoritukset kokonaan veronalaisia. Tältä osin ei esitetä tuloverolakiin muutoksia.

Muista kuin verotuetuista vakuutuksista verotettavaa tuloa on vain tuotto vakuutetulle ja lähiomaisille. Tällaisten vakuutusten piiri laajenee esityksen mukaan. Muille kuin lähiomaisille vakuutussuoritukset ovat jatkossakin kokonaan pääomatuloa.

Kertamaksullisia eläkevakuutuksia koskevat säännökset kumotaan, jolloin myös niihin kohdistuu jatkossa vain yhdenkertainen verotus. Käytännössä kertamaksullisia eläkesopimuksia ei ole juurikaan tehty ankaran verokohtelun vuoksi.

Esitys luo myös mahdollisuuden tehdä elinikäisiä eläkesopimuksia niin, että vain vakuutusmaksujen kerryttämä tulo tulee verotetuksi.

Esitetyt muutokset selkeyttävät muiden kuin verotuettujen eläkesopimusten verotusta ja poistavat kertamaksullisten eläkkeiden ja eräiden, lähinnä kansainvälisiin tilanteisiin liittyvien eläkkeiden syrjivän verotuksen.

Esityksen tavoite

Esitykset ovat kokonaisuus, joka selkeyttää ja yhdenmukaistaa toisaalta välillistä sijoitustoimintaa ja toisaalta antaa kansalaisille paremmat mahdollisuudet varautua eläkesäästämisen avulla vanhuuden tarpeisiin.

Vesa Korpela
lakiasiain johtaja